

Izveštaj o odgovorima i temeljnim rezultatima istraživanja

1. Mladi (12): Mladi su najmanje upoznati s konceptom socijalnih inovacija od svih ciljanih skupina te im je proces/koncept nepoznat (2 od 12 upoznato s terminom SI). Unatoč tome, pokazali su visok interes za društvene inovacije, no nedostaje im pristup resursima i edukacijama. Ključni izazovi koje su istaknuli su:

- Nedostatak financijske podrške za pokretanje inovativnih projekata.
- Ograničen pristup mentorstvu i stručnom vodstvu.
- Potreba za razvojem poduzetničkih i inovacijskih vještina.

Dakle, mladi su zainteresirani za SI projekte i društveno odgovorno inoviranje, no treba im podrška jer nisu sigurno kako započeti. Potrebna im je stručna podrška, edukacija, razvoj vještina i financijski alati za isto. Društvene inovacije vežu uz poduzetništvo i poduzetničke vještine - žele razvoj poduzetničkih i menadžerskih vještine (upravljačkih vještina).

Mladi smatraju da bi Nacionalni centar kompetencija trebao nuditi:

- Edukacije i treninge usmjerene na inovacije i poduzetništvo.
- Pristup mreži mentora i poduzetnika.
- Financijsku podršku kroz natječaje i fondove.

Jesu li čuli za društvene inovacije i kako ih razumiju?

Njihovo razumijevanje varira. Neki ih povezuju s ekološkim inicijativama i društvenim poduzetništvom, dok drugi naglašavaju inovativna tehnološka rješenja za društvene probleme.

Kako opisuju društvene inovacije?

Mladi društvene inovacije vide kao nove metode za rješavanje društvenih izazova, kombinirajući tehnologiju, kreativnost i poduzetništvo. Primjeri iz prakse koje su naveli uključuju digitalne platforme za volontiranje.

2. Javni sektor (28): Predstavnici javnog sektora (organizacijske strukture: ministarstva, gradovi, županije, općine i razvojne agencije) čuli su za koncept socijalnih inovacija, za termin društvenog utjecaja i socijalne ekonomije, no ne razumiju ih u potpunosti, stoga im je potrebna edukacija i program podrške u toj sferi. Zaključak je kako je nerazumijevanje i neupoznatost s temom i terminima puno veća, nego je to zabilježeno odgovorima, budući da se primjećuje davanje društveno poželjnih odgovora. Dakle, identificirana je djelomična/početna upoznatost s temom - u svakom slučaju nedostatna. Osim nedostatne informiranosti i znanja o socijalnim inovacijama, isto se odnosi i na SEAP gdje ispitanici javnog sektora nisu upoznati s istime, ili ako jesu, radi se o djelomičnoj upoznatosti. Zaključuje se da ne provode SEAP akcijske korake/prijedloge te naznačuju da im je potrebna dodatna podrška u tom kontekstu.

Njachešće ne provode aktivnosti povezane s društvenim inovacijama. Ako da, radi se o djelomičnoj povezanosti kroz pojedine inicijative/projekte koje se odnose na inovativnu javna nabavu ili provođenje projekta participativnog budžetiranja. Većina nema specifične mjere podrške i programe u sferi socijalne ekonomije, a oni koji imaju pružaju financijsku i savjetodavnu podršku te partnerstvo s organizacijama društvene ekonomije.

Navode sljedeće prepreke:

- Nedostatak jasnog regulatornog okvira za poticanje inovacija.
- Nedostatak stručnih znanja i vještina
- Nedovoljna politička podrška (podrška donositelja odluka)
- Nedostatna financijska podrška
- Ograničeni institucionalni kapaciteti za provedbu inovativnih rješenja.
- Potreba za većim međusektorskim povezivanjem.

Jesu li čuli za društvene inovacije i kako ih razumiju?

Većina ispitanika u javnom sektoru upoznata je s pojmom društvenih inovacija, ali ističu da je termin često nejasan i da nedostaje jedinstvena definicija u zakonodavnom okviru.

Kako opisuju društvene inovacije?

Opisuju ih kao sustavne promjene u javnim politikama koje omogućuju efikasnije rješavanje društvenih izazova.

Očekivanja od Nacionalnog centra kompetencija:

- Edukacija i treninzi; savjetovanja
- Zagovaranje politika za razvoj društvenih inovacija.
- Stručna podrška i savjetovanje za javne institucije.
- Razmjena primjera dobre prakse i umrežavanje s privatnim sektorom.

Po pitanju vještina, identificirana je potreba za:

- Razumijevanje društvene odgovornosti, društvenog utjecaja, društvene ekonomije i cijelog tematskog područja
- Projektni menadžment u kontekstu društvene ekonomije
- Društvene inovacije i kreativne metode za rješavanje problema
- Capacity building
- Primjeri dobre prakse te javno-privatna partnerstva

3. Impact poduzeća (5): Iako nedovoljno ispitana, poduzeća s društvenim utjecajem identificiraju nekoliko ključnih izazova:

- Teškoće u pronalasku investitora i održivih poslovnih modela.
- Nedostatak specifičnih financijskih instrumenata za podršku impact poduzećima.

- Ograničen pristup istraživanju i razvoju.

Jesu li čuli za društvene inovacije i kako ih razumiju?

Impact poduzeća su vrlo svjesna koncepta društvenih inovacija i često ih već primjenjuju u svojim poslovnim modelima i organizaciji.

Kako opisuju društvene inovacije?

Opisuju ih kao poslovne modele koji stvaraju društvenu i ekološku vrijednost, uz ekonomsku održivost. Primjeri uključuju kružnu ekonomiju, održivu proizvodnju i fair trade inicijative.

Preporuke za Nacionalni centar kompetencija:

- Razvoj prilagođenih financijskih mehanizama.
- Pružanje poslovnog savjetovanja i mentorstva.
- Povezivanje impact poduzeća s akademskom zajednicom i investitorima.

4. Subjekti društvene ekonomije i akademska zajednica (37): Ova skupina najpoznatija je s konceptom socijalnih inovacija te ih neki primjenjuju u svojem radu i organizaciji.

Naglasila je potrebu za:

- Jačanjem suradnje između znanstvenih institucija i prakse.
- Povećanjem dostupnosti istraživanja o društvenim inovacijama.
- Kreiranjem edukativnih programa usmjerenih na poduzetništvo u društvenoj ekonomiji.

Predložene uloge Nacionalnog centra:

- Organizacija edukacija i radionica za subjekte društvene ekonomije.
- Povezivanje istraživača i poduzetnika.
- Razvoj specijaliziranih akceleratorских programa.

Istaknuti primjeri dobre prakse:

- Humana Nova i ACT Grupa
- PISMO Novska
- Projekt Industrijskog parka Nova Gradiška (IPNG), koji služi kao razvojna platforma za poticanje tehnološkog napretka, inovacija i poduzetništva
- RiHub/StartUP Rijeke - <https://startup.rijeka.hr/>
- Sinergana - <https://sinergana.hr/>
- Udruga Smart - <https://smart.hr>
- Projekti Poduzetničkog centra Krapinsko-zagorske županije:

- *Poduzetnički centar Krapinsko-zagorske županije razvija test bed model usmjeren na područje zdravstva, zdravog života i povezanih industrija. Radi se o inovativnoj platformi koja omogućuje startupovima, poduzetnicima i istraživačima da u kontroliranim uvjetima testiraju i unaprijede svoje proizvode i usluge, posebno one usmjerene na digitalno zdravstvo, asistivne tehnologije, prevenciju i zdravu prehranu. Test bed uključuje umrežavanje s lokalnim zdravstvenim ustanovama, obrazovnim institucijama, korisnicima i krajnjim potrošačima, čime se omogućuje rani uvid u potrebe tržišta i bolja prilagodba inovacija stvarnim izazovima. Ovaj model ima i snažnu komponentu društvene inovacije, jer se usluge i proizvodi razvijaju u suradnji s lokalnom zajednicom, a prioritet se daje rješenjima koja doprinose kvaliteti života, dostupnosti zdravstvene skrbi i jačanju lokalne ekonomije.*

Zaključak

Preporuke i akcijski koraci na temelju rezultata istraživanja:

1. Edukacija i osnaživanje ciljanih skupina

- Razvoj programa edukacije i mentorstva prilagođenih mladima, javnom sektoru, impact poduzećima i subjektima društvene ekonomije.
- Organizacija radionica i seminara o društvenim inovacijama, društvenom utjecaju, upravljačkim/menadžerskim vještinama i vještinama vođenja projekata i inoviranja
- Stvaranje mreže stručnjaka i praktičara: platforma za razmjenu znanja, iskustava i sl.
- Capacity building za inoviranje (škola za socijalne inovacije)

2. Financijska podrška i pristup resursima

- Kreiranje fondova i poticaja za razvoj socijalnih inovacija.
- Povezivanje s investitorima i izvorima financiranja.
- Javno-privatna partnerstva

3. Jačanje međusektorske suradnje

- Stvaranje platforme za umrežavanje i razmjenu znanja između sektora.
- Razvijanje partnerstava između akademske zajednice, poduzeća i javnog sektora.

4. Regulativa i institucionalna podrška

- Zagovaranje i razvoj politika, zakonodavnih okvira, strategija, akcijskih planova koje potiču društvene inovacije i socijalnu ekonomiju.
- Pružanje savjetodavne podrške javnim institucijama za implementaciju inovacija.

5. Promocija socijalnih inovacija

- Pokretanje kampanja osvještavanja o važnosti socijalnih inovacija.
- Organizacija natjecanja i nagrada za najbolje društvene inovacije (nacionalna nagrade, hackathon, sustav gdje se socijalne inovacije prepoznaju)
- Možda osmisлити neku nagradu/značku na nacionalnoj razini

Istraživanje je pokazalo da postoji visok interes za razvoj društvenih inovacija, ali i značajne prepreke koje koče njihov rast - primarno u znanjima, vještinama i resursima generirano.

Nacionalni centar kompetencija mogao bi igrati ključnu ulogu u povezivanju sektora, pružanju edukacija i osiguravanju financijske podrške.